

ЧАСОПИСЬ
для
руських родин.
Виходить щодня
крім днів по
недільях і святах.

БУКОВИНА

Редакція і адміністрація в Чернівцях ул. Петровича ч. 2.
Передплата
10 зр.

Буковинські відносини.

Економічне і соціальне положення краю.

III.

Остатню в сій сесії засідане буковинського союму дня 8. марта відбувало ся рано і поноудни. На нїм порушено багато важних справ, з котрих ми по черзі здамо справу. Було се також найінтереснійше засідане з огляду на Русинів, бо на нїм поноудни виявили знов посли Волян і Тиминський всю свою безхарактерність. Події того дня в соїмі мусимо поділити собі на кілька розділів.

Колодязі для кіцманського і вижницького повіта.

В повітах кіцманським і вижницьким є дуже лиха вода так для людей, як і для худоби. Задля лихої води там о пошести на людей і худобу не трудно. Аби тому зарадити, буковинський соїм ухвалив завести в тих повітах колодязі і водопроводи в потребі. Земля там скелеста, отже такі водні будови дорогі. Без помочи краю і міністерства годі би обійти ся. Так отже і край і міністерство дають на ту ціль гроші.

В повіті кіцманським так розділені гроші на ті будови водні. Громада Заставна дістане 1000 зр. на колодязі, Товтри 900 зр., Дорошівці 243 зр., Василів 462, Чунків 263, Крещатик 170, Звиняч 150, Бабин 937, Борівці 576, Кисілів 836, Ошихліби 934, Пядиківці 220 зр. Разом на кіцманський повіт припадає 8.895 зр. — У вижницьким повіті громада Миліїв дістане 1470 зр., Руский Банилів 1738, Вашківці 2390 зр. — разом 5598 зр.

На ту ціль соїм призволив на сей рік 5000 зр. з краевого фонду; на другий рік так само призначить потрібні гроші.

Регуляція ріки Молдови.

Соїм ухвалив регуляцію ріки Молдови. Єсть се перша ухвала буковинського соїму в

справі регуляції рік. Ріка Молдова робить великі шкоди дідичеві Сгирчі, льокальній залізниці, релігійному фондови, і цісарским гостинцям. Очевидна річ, де шкоду від ріки мають такі великі пани, там регуляція єї мусить насамперед перевести ся. Кошта регуляції обчислено на 964.021 зр. На ту суму має державний меліорацийний фонд дати 482.011 зр., заряд цісарских гостинців 92.810 зр., край Буковина 241.005 зр. в десяти річних ратах, релігійний фонд 72.302 зр., льокальній залізниці 24.100 зр. а інтересовані люди 51.793 зр. Регуляція має скінчити ся до десяти літ; отже можна бути певним, що буде коштувати більше, бо що одного року направлять, то другого року ріка поспеє.

Коли зважити, що рускі повіти, кіцманський і черновецький, складають майже половину всего ґрунтового і домового податку на Буковині, то виходить з того, що рускі податники мусять около сто тасяч дати на регуляцію ріки в волоській часті краю, а самі нехай тимчасом дивлять ся, як Прут забирає їм далеко лучшу землю, ніж та, що над Молдовою. Треба знати, що не тільки господарі потратили через Прут тисячі гектарів землі (н. пр. коло Боян), але навіть сама Австрія стратила около 2000 гектарів до Румунії (границю становить Прут, а він зробив собі иньше русло і так земля пропала).

Ще тому 6 чи 7 літ буковинський соїм поручив краевому відділові виробити проект регуляції рік в таким порядку, що передовсім мали взяти ся до регуляції Прута, потім Серету, Сучави і т. д. Переняв то відділ краєвий на себе — а що там нема кому робити — то справа загрила ся. Кілька разів доминало ся правительство у відділу краевого, як стоїть справа, але не дістало жадної відповіді. Очевидна річ, на регуляції Прута зискали би Русини а то румунізаторам не по душі. За своє недбалство дістав відділ краєвий на сїм засіданю докір від ґр. Гоеса, але то Волохи сховали в кишеню; їм байдуже. ґр. Гоес радив оснувати сталий меліорацийний фонд краєвий, з котрого би можна бра-

ти гроші що року на регуляцію рік. Поки що н. пр. на регуляцію Прута гроші тільки

шу малої (а то правились в тій газеті, що має запомогу краеву) почала ся суперечка поміж шп. Пігуляком, Волянком і Тиминським, в котрій ті два остатні посли ще раз задокументовали, що про них мають Русини думати. Посол Пігуляк як рано так і поноудни говорив знаменито і его промови зробили величезне вражінє. Ми подамо ширше справоздане з сеї ориґинальної соїмової перепапки позавтра.

Закінчило ся се засідане соїмове окликом на честь цісаря, подякою краевого капітана для ґр. Гоеса, соїму і заступника капітана д-ра Ро-

ЗАЛІСЄ.

Повість

ОСИПА МАКОВЕЯ.

(Дальше).

— В тім і біда, що не сам! — замітив Славко.

В цілім домі настав настрій незвичайно прикрий. Невдача Славка з женитьбою зовсім змаліла перед сею невдачею Генка, котра захоплювала не лише амбіцію родинну, але й єї добробит. Що з ним тепер починати? Веї дивили ся на Генка, як на ворога, як на немилосерного розбишаку, що розбиває щастє родинне, як на крайного самолюбца, що хоче жити коштом щастя цілої родини. Батько мовчав; ходив безнастанно по своїй канцелярії або по городі, курих люльку, не міг взяти ся до ніякої роботи, все промишляв та розводив безнадійно руками. Старші сестри, Ольга і Наталка, не хотіли з ним і слова говорити; мати заборонила єму їсти обід разом з родинною; лише Славко вивідував ся докладно, з чого брат перепав, і половину всеї вини невдачі приписував нерозумній системі шкіль-

кній з єї видаванем патентів на дозрілих і незрілих; а й бабуся Клявдзя не давала робити хлопцеві кривди, заносила єму їду до шпихліра, і як уміла, так втихомирювала всеїх та давала щільний позір на поступки хлопця.

З того часу Славко не міг жити в такій душній атмосфері домашній. Ціле теперішнє положенє родини, а навіть — як єму здавало ся — цілу незавидну будучність єї бачив він яєно, як на долони. О долю Генка не бояв ся, все він чи скорше чи пізнійше, а своє осягне; але що стане ся з п'ятьма сестрами? З них же дві ще зовсім малолітні!... Під чию опіку они прийдуть, коли-б не дай Боже, трафило ся в родині яке нещастє? „І ту ще они додають мені охоти до женитьби, щоб я Стефку забув та без ніяких сентиментів їхав кудись глядати иньшої панни“... думав собі Славко. „Як не та, то ся... Коли одні рукавички злі, то вбирай другі!“... І гіркий усміх не вступав ся з уст єго.

Нудьга брала ся єго страшенна. Які були дома книжки, веї перечитав. На раду бабуєї Клявдзі, котрій з давних часів остали ся деякі книжки, перечитав за кілька днів і довженну повість Monte Christo і аж те-

пер зрозумів, чому бабуся любила ся в тій фантазії так, що пять разів що кілька літ читала єї. Ту повість читала она за кожним разом майже цілий рік і все находила в ній щось нового для себе. Дома не було ніякої часописи; задля ошадности не передплачував о. Левіцький жадної вже від кількох літ. Як він міг обходити ся без часописи і без книжок, того син Славко не розумів, але лякав ся ушімнути ся о спровадженє часописи; своїх же грошей не мав. Часом посилав по часописи до сусідного св'ященника, але з ними упорював ся гнеть; за один ранок перечитував уєї з цілого тижня. Тому й блукав він нераз цілими днями по лісах, пролежував годинами в тіни, купав ся щодня кілька разів, та не знав, що дальше з собою почати. І та нудьга і непевність томила єго гірше найтяжшої роботи. Розчарованє із Стефкою переслідувало єго веюди, і дома і в глухий тишині лісній, та принимало преріжний вид, раз — туги, другий раз — гніву, третій раз — німої, безвехідної резигнації. А сама Стефка, чим більше думав про неї, чим більше находив закидів против неї, тим нераз ставала ся в єго очах чарівнійшою, істотою такою, по котру він не мав права

та, подякою сойму для капітана і подякою гр. Гоеса соймови за зичливість. Гр. Гоес ще і в тій промові підніс потребу підвищення платні учителів. Дай Боже, аби що з того було бодай за рік, а то обіцянками ніхто не наситив ся. Річ в тім, аби в соймі були послі прихильні учителям; таких послів тепер ледви кілька (між ними Стоцький і Пігуляк). Коли прихильників учителів буде в соймі більше, то справа піде гладко. А щоби було таких прихильників більше, се залежить в значній мірі і від учителів. То повинні они собі запам'ятати.

син еміграційних, що подаємо єї нашим читателям.

Феліче Саббадіні дістав у вересні 1896 р. на своє імя концесію в характері субагента Мікеля Ренетто з місцем осідку в Анконі. Однак Саббадіні давав лише своє імя для інтересів трох індивідуїв іменно: Василя Сідельника родом зі Львова, Вільгельма Ермакору і Антона Міліявакки. Вей три члени тої чесної компанії мали різні переправи з італійськими судами, а о Ермакору доносять, що має за собою навіть кількалітню в'язницю. Розуміє ся, що спеціально Галичиною займав ся Сідельник. З кінцем минушого року розкинув він переважно по полуднево-східній часті Галичини і по Буковині тисячі примірників відозв заохочуючих до еміграції і листів приватних. Зарівно друковані відозви як і листи були повні обманства. В листах замапував передовсім до Канади, числячи ся з тим, що серед наших селян Бразилія вже здискредитована. Дорогу на Анкону представлявано за найтаньшу і найкоротшу (!), чванено ся протекцією правительств, обіщовано субвенції і привілеї від правительств заморських, а за перевіз з Чернівців аж на місце до Канади жадало марних 65 зр. від особи, хоч сама карта корабельна з порту німецького до порту канадійського коштує більше. Сотки селян зворохоблених послали завітатки навіть по кількадесять зр. від родини, марнували ся, продавали за пів-дармо ґрунти, а часть з них поїхала витиченою дорогою через Будапешт Загреб-Фіюме-Анкона.

До відомости читателів менше обізнаних зі справами перевозовими, подаємо, що *лінії корабельної з Італії до Канади зовсім нема*, а если коли буде, то ціна перевозу буде мусіла бути значно вища, аніж єї подала агенція Саббадіного, та що агенція Саббадіні подавала фікційні, низькі ціни перевозу лиш ддятого, що всіх своїх пасажирів з гори призначала до горячих провінцій Бразилії з убійчим кліматом, куди все ще існує вільний перевіз з винятком для Галичан і Буковинців. Так то при наших відносинах перший-ліпший обманець, вибравши ся за границю, може безкарно розпоряджати ся судьбою або й життям тисячів селян.

Тимчасом агенція Саббадіні попала в колізію з італійськими властями і з товариствами корабельними, котрі довідавши ся, що єї пасажири походять з Галичини, не прийняли їх на вільний перевіз. Агенція лопнула, загарбавши від наших селян великі гроші „на вічне віддане.“

Однак Сідельник не дав ся перемогти. Зіхав ся в Удіне з ославленим Нодарім і знов оба тисячами листів закидають Галичину, заманюючи селян сим разом до Аргентини. Аргентина служить за шильд, а в дійсности інтерес буде правдоподібно основувати ся лиш на витуманюваню завдатків і висиланю людей до горячих провінцій Бразилії під етикетю Боснаків, Словінців і т. п. З певольною зручністю поміщає Нодар а властиво Сідельник на чолі літографованих листів уступ о кліматі Аргентини і чорноземлі аргентинських степів, винятий з одної популярної книжочки д-ра Олеськова, очевидно в тій цілі, щоби збудити у наших селян довіре до сего краю, яко цілі еміграції й заманити до него. Тимчасом добрі землі в Аргентині ближше портів давно в руках приватних і досиге дороги.

Діяльність агенції Саббадіного і єї безкарність повинні поучити наших селян, що їм надморських агентів, чи то в Італії чи в Німеччині, стеречи ся як огню. Чоловік непевний не тільки свого майна, але навіть того, чи его просто не запродадуть на невідлучну роботу плянтаторам бразилійским. Іде ся ніби-то до Канади або Аргентини або Парани — а заїде ся до Георгії або Тексае або до горячих провінцій Бразилії, або навіть назад від самого берега завернуть до старого краю!

Н О В И Н К И.

Чернівці, дня 10-го марта 1897.

Вибори до ради державної буковинської комнати торговельної і промислової відбудуть ся в салі засідань комнати в неділю 14. марта 1897 о год. 5. по полудни. Староста Грибовский буде виборчим комісарем а секретар комнати др. Губерт Віліцкый писарем.

Загальні збори руского товариства педагогічного відбули ся в неділю при слабій участі членів. Головою товариства вибрано на 31 голосуючих директора Е. Харкевича 30 голосами. До виділу війшли проф. Іл. Огоновский, Ілія Чиж, Василь Білецький, Кость Паньківекый Іван Петришин, Ол. Борковский Андрій Яворский Варвара Литиньска, Марія Грушевска, о. Ів. Рудович. Яко заступники війшли: Ілія Кокорудз,

Подаємо тут допись *Дяла*, писану добре обзнакомленою в тих ділах особою про нові штучки еміграційних агентів.

Перед кількома днями донесли часописи, що агенція еміграційна Феліче Саббадіні в Анконі замкнена і звертає завдатки на шіфкарти. Віетка тая перейшла незапримічена, однак історія тої агенції так поучаюча для пізнання наших відно-

сягнути, котра на него дивила ся з гори, як на мізерного хробачка, що поважив ся підняти на ню очи. І то почуте, що она так мало віднайшла в нїм гарних прикмет, заставляло Славка думати над самим собою. Іноді здавалоєь єму, що Стефка поступила собі справедливо, покинувши его; иньшим разом велике обуренє будило ся в серцю его і викликувало почуте сили та гордості. І з такими думками та почуваннями носив ся день в день, не маючи з ким ними поділити ся. Родина?... та вислала его знов в дорогу, „шукати щастя,“ а з тим він ніяк не міг погодити ся. Сестри?... сестри розуміли его; він навіть перед ними багато своїх думок виявив; але они значучими поглядами дивили ся на матір і богато дечого не доповідали, не дораджували Славкови нічого. Славко розумів ті їх недосказані гадки аж надто добре, вривав розмову на сю тему і ішов в ліс, ішов у село, в поле та там томив ся журбою.

В перших днях липня трафіло ся, що Славко зайшов пополудни на паньске кладовище коло каплиці. День був ясний і горячий, а тут в тіни каплиці, акацій і кипарисів був такий любий холодок! Кладовище, уняте зеленим живоплотом як у рамку, лежало освітлене сьвітлом сонця, котре ярко відбивало ся у барвних вікнах каплиці та золоченім хресті. Типина була така, що

з двора, побудованого досить далеко від кладовища, через парк долітали сумні звуки фортепяну. Велухавши ся в них, Славко розпізнав зараз величавий похоронний марш Шопена. Се очевидно грала Маня на фортепяні. Славкови зробило ся жаль спроти, що свою тугу виповідала безсмертною композицією Шопена. Він поглянув на каплицю, де в пивниці спочивала єї мати, і думав собі, що як би так бачив тепер Маню перед собою, то мусів би їй сказати багато-багато слів потіхи.

Від кількох днів носив ся на своїх проходах з „Божественною комедією“ Дантого. Читав єї вже у себе в городі, читав у тіни ліса і помалу студіював безсмертний твір, заосмотренний численними замітками видавця. Колись, ще в гімназії, брав ся він читати его з піетизмом, та богато не розумів, а ще більше спиняли его в читаню ті замітки, котрих поминути не міг, але котрі розбивали увагу і вражінє поеми. Тепер же, не маючи иньших книжок, постановив собі Славко доконче прочитати єї і вже з Дантим та з Вергілієм перейшов ціле „пекло.“ Нині походжав ще з ними по девятім крузі пекла, де ріжні зрадники стояли у замерзлих керницях та ставах серед такого морозу, що їм слези на очах замерзали. Се Люципер своїми крилами, як у лилика, махав і навівав таку страшну

студінь. Славко рад був, що Данте схопив одного зрадника вітчизни за чуб і що в таке пекло всадив ще живих декотрих своїх краян, чим певно допик їм тяжко. „Оттак — думав він собі — можна би у се царство зовсім по заслужі скинути і богато моїх краян, що відрекли ся рідного народу і пішли служити чужим богам“...

Докінчивши читати „Пекло,“ Славко встав і вже виходив з кладовища, коли в самій брамі стрітив ся з Заборовским і донькою.

— А! пан Ярослав! — промовив перший Заборовский, коли Левіцкый зняв капелюх і нишком глянув на панню Маню у чорній сукні з чорною парасолькою в руці. — Давно вже я з вами не бачив ся!

— Ви не прогніваєте ся, пане, — почав Славко оправдувати ся — що я поважив ся ту зайти і читати. Ту так гарно!

— Но-но! нічо не шкодить! відповів Заборовский. — Чи ви знаєте ся обидвое? — спитав, обертаючись до доньки.

— Знаємо ся з давних літ, але так лише з виду — відповіла Маня — Пан Ярослав мабуть бував у нас колись.

(Дальше буде).

Йосиф Танчаковський, Ольга Барвіньска, др. Вол. Кошовський Остап Макарушка, Подрібне справоздане подамо пізніше.

На надзвичайних загальних зборах руского акад. товариства „Союз“, котрі відбули ся в понеділок 8. с. м. вибрали головою сл. філ. Т. Брендзана, заступником голови Н. Ісольника сл. філ., секретарем першим М. Догомилію сл. пр., секретарем другим Шиха, сл. прав, бібліотекарем Кобилянського Волод. сл. прав, касієром Кобилянського Олексу сл. прав, господарем І. Устияновича сл. прав, контролером Е. Варійського сл. прав, членом виділу І. Федоровича сл. філ. А заступниками виділових О. Гандяка сл. філ., Строминського сл. прав, і М. Глинського сл. техніки. На зборах явили ся яко гості і давніші члени „Союза“ як адюнкт Ганкевич, др. Дутчак, Федорович Ат., Костешкий Ів. і Окуневський. Також рішено урядити сего або з початком слідуєчого місяця комере в честь Т. Шевченка.

Достави. Ц. і к. інтендантура 11. корпусу у Львові переслала до буковинської компанії торговельної оферту на доставу 2.540 метричних сотнарів пшеничної муки.

В обороні честі. Наші читателі пригадують собі справу про клевету Дмитра Неделка з Терешен на інсп. Поповича. Румунізатори, нагорлавшись надармо, бо без найменшої підстави, на мниму, *tutenisargu* інсп. Поповича, напали нарешті на личну честь его. Найшла ся мерзена людина в особі учителя Дмитра Неделка з Терешен, котрий поспішив написати до краєвої ради шкільної, що одержав несправедливо нагану за недостаточні успіхи в школі, бо інспектор Попович не міг їх осудити, будучи тоді нетверезим. Супроти клеветника виточив інсп. Попович процес в суді серетекім. На першій терміні мав клеветник відвагу заявити, що він переведе довід правди, але на другій терміні не явив ся, за те всі свідки, навіть ним самим подані, зізнали згідно в некористь клеветника, котрого й засуджено на 40 зр. кари або 10 днів арешту. Протів засуду заочного він клеветник відклик, але й при третій розправі засуд потверджено. Проти него відкликав ся клеветник до суду краєвого, а проти низького виміру кари зарекував і заступник інсп. Поповича. Отже вчора відбула ся в черновецькій суді краєвим апелацийна розправа, в наслідок котрої підвисшено Неделкови кару на 90 зр. або місяць арешту, проти чого нема дальшого рекурсу.

Так отже закінчила ся отеза справа в суді, а властивий її кінець мусить ще наступити в дорозі дисциплінарній, бо ту йде зараз о обиду службового наставника підчиненим. Не сумніваємо ся, що клеветник упаде жертвою безмежного шовінізму румунізаторского, який від давна кипить на Буковині супроти Русинів, головню ж супроти наших видійших патріотів. Сатісфакция, якої дізнав інсп. Попович через судове сконстатоване підлого обчорнення, є не тільки справедливою карою для клеветника але й моральним засудом цілої румунізаторської кліки і єї коронованого речника мітрофора Цуркана. Та кліка в *Gazet-i Bucovinei* ба навіть устами Цуркана в раді державній розголосила нікчемну клевету Неделка, котру з великою втіхою підхопили й рознесли по краю політичні бандити-кацани, що в своїх обох памфлетах нападають на личну честь противників їх наймитівської роботи...

При сій нагоді не можемо не спінути ще про одну відрядну появу. Ото тов. „*Bukowiner Landeslehrerbund*“ вислало на підставі одноголосного рішення з дня 17-го січня с. р., себто зараз по промові Цуркана, особною депутациєю, що складала ся з одного Волоха, Поляка і Німця письмо до інсп. Поповича, в котрім висказує обурене по поводу „злобних нападів і клевет“ Цуркана, завіряє інсп. Поповича о прихильности, симпатиях і вдячности всіх свідомих учителів бук. для его особи, в котрій добачають заповуку розвою бук. учительства і шкільництва, і просить его, „щоби не дав ся нічим відклонити від осягнення визначеної цілі: просвіти народної, освідомлення народа, розвою шкільництва і визволення учительства з негідних пут.“

Тішимо ся сею мужною заявою учительства, що вийшла від учителів не-Русинів, котрі

надто не стоять в ніяких службових зносинах з інсп. П. Є она пожаданою ознакою чим раз зростаючої самосвідомости бук. учительства. Се тим ціннійше, коли зважимо, що інсп. Попович має перед очима єдино ціль руских шкіл народних, повірених его опіці, а тою цілю є: просвіта руского народу. Працюючи щиро в сїм для нашої будучности найважнійшій ділі, не знає інсп. П. ні свата, ні брата, не зважає на просьби і грозьби, а єдино на совісне сповнене перенятих обовязків зі сторони всіх робітників на полі народної просвіти. Найліпшим доказом того є клевети несовісних дармоїдів, як Неделко, Крестюк і т. п., з котрих міг би мати найпокірнійших слуг, коли-б хотів дивити ся на їх дармоване крізь пальці. Але, як сказано, інсп. Поповичеві не ходить о те, лише о піднесене занедбаного шкільництва руского, а то шкільництво мусить піднести ся, дякуючи ему і не тільки почутю обовязку, але патріотизмови руского учительства, котре, винявши білгох, (де-ж винятків нема?), працює щиро, а часто навіть з пожертвованем для сьвятої справи: просвіти свого темного народу.

Кондуктор залізниці Питльованій, що побив недавно, як ми доносили, урядника залізниці на стациі в Перемишлі, утік перед засудом розправи судової і за ним розписали листи гончі. При карно-судовім слістві вийшло на верх, що Питльованій був ватажком розбійників на російськїм Поділю. Перед карою утік з Росії до Галичини а на реквізицію російських судів зловлено Питльованого в р. 1882 і засуджено в Тернополи за рабунки і розбої на 10 літ тяжкої вязниці. В р. 1889 дали Питльованому, на підставі его доброго захованя, амнестією з нагоди смерті архикнязя Рудольфа. Що відтак розбійничий ватажок міг дістати ся до державної служби при залізниці — се вже треба приписати „польській господарці“ в Галичині.

В Петербурзі обходять тамошні Українці пам'ять Т. Шевченка соборною панахидою і літературним вечером.

Нещасна пригода. Після тих вістей, які ходили в місті Чернівцях, подали ми в 42-ім числі „Буковини“ новинку, що отруїла ся 16-літня учениця приватної школи крою К. Маврерівна. Мала она ніби принести флашочку з фосфором і при других дівчатах єї винити. Тимчасом та пригода склала ся інакше, як виходить з листу який ми дістали від п. Анни Маврерової, матери сеї нещасливої дівчини. Стало ся се в школі крою „товариства руских женщин“. В середу 24. лютого так пише нам матери дівчини — по обіді прийшла учениця того закладу нещасна гадка їсти сирники. Одна другу хотіла в тім переветити. Як оповідають товаришки, моя донька зїла найбільше сирників і зараз розхорувала ся. Цілу другу днину перележала хора в закладі товариства женщин — а я о тім нічого не знала. В вечер привели єї дівчата аж до дому — і я знов не дізнала ся, що дощї стало ся. В пятницю 26. лютого скаржила ся она на білголови і до школи крою вже не йшла. Аж в суботу прийшла до мене управителька того товариства, п. Матковска, розповіла, що стало ся, і дала картку до д-ра Флінкера. Лікар Флінкер не хотів собі задати труду і прийти до хорої, хоч ему річ цілком докладно розповіло ся, лише казав привести єї до магістрату і, як би его не було, там зачекати. Відси мали хору везти до шпиталю і там „помпувати кров.“ Я не згодила ся на таке — і в понеділок 2. марта рано сама прикликала лікаря Вайнреба до доньки. Він сконстатував, що вже для неї не було виходу. По обіді прийшов др. Ремер з якимсь паном і застали єї вже на катафалку, а не — як сказано в газеті — в безвихіднім положеню. — *Анна Маврерова.*

Двох дурисьвітів, Амврозія і Ігнатія Зайтельбахів, угорських жидів, арештувала сими днями львівска поліція і відставила до карного суду. Они займали ся тим, що виманчували від незамужних женщин гроші під покривкою, що з ними оженять ся. Они допускали ся тих обманств в Европі, Америці, Африці і Австралії. У Львові перебували лише від кількох днів і найшли дві жертви.

Заміна дитини. В Кременчузі на Україні лучила ся така незвичайна пригода: Перед 11

літами уродив ся богатому купцеві дісів, жидови Родкинови син, котрого треба було віддати на викормлене мамці, бо жінка Родкина була дуже хора. Подужавши поїхала до мамки віддати дитину, але коли їй показано кількамісячного хлопця, сказала, що то не єї син, але якийсь чужий. Однак мамка і єї свояки так твердо обставали за тим, що то дитина Родкинової, що она не сміла більше опирати ся і коли мамка дитину викормила, взяла сина до себе. — Сими днями, як пишуть російські часописи, прийшла до кременчуцького рабіна якась жидівка і зізнала, що перед 11 роками народилася їй марна і слабовита дитина, а що вже кількоро дитий їй було умерло, то она намовила свою сестру, мамку Родкинів, аби підміняла сина, бо надіяла ся, що в вигодах і достатках у Родкинів єї син скорше виховає ся як у неї в біді і нужді. Сестра згодила ся на то і справді підміняла дитину. Тепер помер муж тої жидівки, а син Родкинів уважаючи его за свого батька, відмавляв кожного дня молитву за него. Тимчасом жидівці вже кілька днів раз по разу привиджував ся небіжчик і жадав від неї, аби за него молив ся не чужий, а его власний син. Зі страху прийшла тому до рабіна просити о пораду. Рабін пішов до Родкинів і оповів їм цілу річ, а они полагодили справу так, що взяли обох хлопців на виховане. Однак кождий з хлопців любить свою мниму матір і ні один, ні другий не хоче зміни свого положеня.

Телеграми „Буковини“.

З дня 10-го марта 1897 року.

Атени. Грецька відповідь на ноту держав освідчає, що ввиду присутности європейських ескадрів і в тім переконаня, що держави не допустили би виладуня турецьких війск на Крету, можна уважати непотрібною присутність грецької флоти на кретенських водах. Але заразом встуває ся грецька відповідь в імени гуманітарности і в інтересі привернення мира на острові за позіставленем грецьких війск на Креті і робить замітку, що колиб они одержали поручене привернути спокій, то стало би ся се цілком після великодушних інтенцій держав. Опісля, по заведеню мира було би можливим переконатися, які стремління панують між кретенським народом. Нота кінчить ся зазивом до шляхотних чувств держав, щоби дозволили висказати ся кретенському народови, якого ряду бажає він на будуче.

Відень. З вчорашних двайцять переведених виборів до ради державної в загальній курії в Нисній Австрії, Шлезку, Каринтії, Моравії і Зальцбургу є 15 знані. Вибрали 5 християнських соціялів, 3 соціал-демократів, 2 німців-націоналів, одно католицько-консерватист і 4 Чехи. У Відни вибрали самих християнсько-соціялів; соціал-демократи перепали.

Берлин. Вчора приймав коронний канцлер князь Гогенльогє австрійско-угорського посла Шегіньного на довшій візиті.

Петербург. Цар російський виразив свою особличну радість по поводу вічливости німецького цїсаря его прибічному адютантови полковникови Мольткому, котрий з нагоди представлення російского царя командантом александрівского полку, передав вчера лист короля Вільгельма та фотографічну знимку торжественного передавання лент до фани, присланих від царя. Полковник Мольтке остане тут ще кілька днів і буде перед своїм відїздом ще на пращальній аудієнції у царя.

Котвиця

Liniment. Capsici comp.

з антики Ріхтера в Празі,

загально признаний знаменитий усмирюючий лік на втиранє: по ціні 40 кр., 70 кр. і 1 зр.; можна купити у всіх антиках. Просимо жадати сей загально улюблений лік просто під назвою Ріхтера Liniment з котвицею і приймати з осторожностю лише флашки зі знамом охоронним „Котвиця“ бо лише ті правдиві.

Антика Ріхтера під золотим львом у Празі.

„Дністер“

товариство взаїмних обезпечень
у Львові ул. Валова ч. 11.

Перше і одинокє руске товариство асекураційне, припоручене Вєч. Духовенству і всім вірним через Впреосв. Митр. і Преосв. Еп. Ординарияти всіх трех галицких Епархій, обезпечає будинки, скот, господарскі знаряди, збіже в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шкід огневих за можливо найнижшою оплатою.

Шкоди ліквідують ся і виплачує ся сейчас по пожарі, а договори заключені з першими Товариствами контрааскураційними подають „Дністрові“ можлиість обезпечувати і виплачувати і найвиші суми.

Полїси „Дністра“ приймає банк краєвий у Львові при позичках іпотечних.

На житє можна обезпечити ся через „Дністер“ після всіх можливих комбінацій в товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає як найкористийші услїва і видає полїси і квїти в рускїм язїці.

Товариство взаїмного кредиту „Дністер“, стоваришенє зарєєстрованє з обмеженою порукою, приймає від своїх членів і третїх лиць вкладни до опрочентованя по 5 процент. Гваранція цїлковита. Удїли по 50 корон. Позички удїляють ся тїлько властителям реальностей, вільних від тягарів, за порукою двох членів. З позичок відтягає ся десята часть на удїл.

Зголошеня о удїленє агенції в місцевостях, де „Дністер“ не є заступлений, приймають ся.

„РУСКА БЕСІДА“

в Чернівцях

має на складї отєї свої виданя:

„ІЛЮСТРОВАНА БІБЛІОТЕКА“

для молодїжи, міщан і селян з року 1886, 1887, 1888, 1890, 1891, 1892 і 1894 по 1 зр. за рочник, а всі 7 разом 6 зр.

„ЧУМА ГОРІЛЧАНА“

сумна істория, для перестороги і науки. 80 сторін за 20 кр.

„Слова правди і науки“

з поезий Тараса Шевченка. Цїна 10 кр.

„25 повісток

для чемних діточок.“

32 сторін. Цїна 10 кр.

„ПРОСКУРКА“

Даруночок для руских діточок. Ю. Федьковича 10 кр.

На поштову пересилку треба додати по 5 кр. за річник „Бібліотеки“, а по 2 кр. за кожду поодинокую книжочку.

Замовленя приймає й редакція „Буковини.“

В КОЖДІЙ РУСКІЙ ХАТІ І ШКОЛІ

повинна находити ся

Народописна карта

українсько-русского народу,

зладжена д-ром Гр. Величком, видана товариством „Просвіта“, а виконана в літографічнім закладї Андрія Андрейчина у Львові.

Книгарска ціна карти, наклеєної вже на полотні, виносить 3 зр. 50 кр., а для членів „Просвіти“ і передилатників „Зор“ 2 зр. 50 кр., з рекомендованою пересилкою 3 зр.

Купити можна в „Просвіті“ у Львові, ринок ч. 10.

Наклад невеликий; купуйте чимскорше!

Для панів учителїв!

INSPECTIONSBERICHT

є на складї в друкарні

„Рускої Ради.“

Просимо о замовленя.

П. Т.

Отсим маю честь повідомити шановних відбиратеїв, гостей і публику, що я перебрав істнуючий досє під фірмою

АНТІН ТАБАКАР і ГАІНА

склад корінних товарів, вин і делїкатесів
→ (заснований 1812 р.), ←
а окрім того

АГЕНТУРУ і СКЛАД РІЛЬНИЧИХ МАШИН

з днем 1-го липня с. р. і буду дальше вести під моею власною фірмою

СТЕФАН ГАІНА.

При сїй нагодї складаю сердечну подяку за довіре, оказанє так часто попередній фірмі, і прошу уклїнно, мати те саме довіре на дальше і для мене, при чім запевняю, що все старатиму ся задоволити шановних гостей добірними товарами найліпшого сорта, низькими цінами і уважною услугою.

Прошу о частї замовленя і пишусь з поважанєм

Стефан Гаїна.

Пам'ятайте на Народний Дім
в Чернівцях!

Урядник в Чернівцях, з платнею 1600 зр. пошукує

ГОСПОДИНІ

до веденя домашнього господарства. Услїва: щоб була Русинка в віці 25—30 лїт.

Зголошувати ся треба листами (фотографія пожадана) — poste restante Чернівці під знамом П. Т. Нр. 11. до кінця марця. На неприяні офертї відповїди не буде.

4—6

● Прекрасна повість Ольги Кобилянської „Царівна“ вийшла накладом „Буковини“ окремою книжкою, котра має 424 сторін, всімки, і коштує лише 1 зр. 20 кр., з пересилкою нерекомєдованою 1 зр. 30 кр., з рекомендованою 1 зр. 40 кр. Передмову до повісти написав Осип Маковей.

„Царівна“ так своїм змістом, артистичним обробленєм, як і благородною тенденцією визначає ся дуже поміж нашими новїшими повістями.

Купити можна в редакції „Буковини“. Тут також можна дістати оповіданє О. Я. Кониського „В день сьвятої волї“ за 10 кр., з пересилкою 12 кр. і оповіданє Т. Гаїна „Перші Зорі“ за 30 кр., з пересилкою 35 кр. Купуйте!

Рух поїздів залізничих

важний з днем 1-го мая 1896 після середно-європейского годинника.

Приходять	П о ї з д и			Відходять	П о ї з д и		
	поспїшні	особові	мішані		поспїшні	особові	мішані
до Чернівцїв				з Чернівцїв			
з Відня, Кракова, Львова, Станїславова, Коломиї і Снятина	1128	657	1028 550	До Снятина, Коломиї, Станїславова, Львова, Кракова і Відня	347	941	1029 538
з Букарешту, Яє, Сучави, Глибокє	329	912	1000 523	До Глибоки, Сучави, Яє, Букарешту	1203	717	1048 616
з Новоселиць, Садагури			1113 950	До Садагури, Новоселиць			430 612

Підчеркнені числа означують пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано. — Середно-європейскї час ріжнить ся від львівского о 36 мінут, а від черновецкого о 44 мінут; коли на залїзницї є 12 год., то на львівскім годиннику є 12 год. 36 мін., а на черновецкїм 12 год. 44 мінут.

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Івана Хромовского.

За редакцію відповїдає Осип Маковей.